

ימי חייו היו לוחות לשמים חצובים, ומעשיך כולם אותיות בקדושה עליהם כתובים, ולמה לך אבינו חי אבן דומם למצבה. ספר תורה גנזנו, בשמים הכתב ובארץ היריעה, פסול לא ימצא בזרעך אז שבענו שבועה, והקבר הזה עד ועדה המצבה.

תנצב"ה, וש"א בילא

ורבינו כתב במכתב לאחיו הרה"ח ר' משה דוד ז"ל: הטמנתו בפה טירנוי היתה רק על תנאי ובהזדמנות ראשון אם אפשר יש להוליך את עצמותיו הקדושים לארץ ישראל ביודעי שכך היתה רצונו...

רבינו התאבל על אביו בכל

חומרי הדין, ומספרים שלא גילח שערותיו למשך שנה תמימה [כמ"ש הרמ"א יו"ד סי' ש"צ ס"ד שכן נוהגין במקומות אלו], והי' מתפלל לפני התיבה עם שערות ארוכות וקוצותיו תלתלים.

דרכו החדשה ברמזי האותיות

עוד כתב רבינו סיפור נוסף להעיד על גודל מדרגת אביו, וזה לשונו:

בשבת קודש בבוקר בשעה שעמדתי ממיטתי ועדיין לא ידעתי דבר מאבינו ז"ל [מפטירתו], וחשבתי לבריא, עלה בדעתי פתאום הפלוגתא של מספר אותיות התורה, וקבלתי עלי למנאן תיכף אחר השבת. ואחר השבעה לקחתי ספר מדרש תלפיות בידי ופתחתיו ונפל בפתיחתי בערך אותיות על פסקא אשר בה כתוב "כי בשעת פטירתו של אדם יזכיר מנין אותיות התורה, מאחר שאין בכחו להגיד את כל התורה כולה", ובאותו דף סמוך לו הי'

קשר כמו שנוהג מי שקורא בספר ועומד באמצע הפרק כופל דף, ובודאי אבינו הצדיק ז"ל קרא שם, וכשראיתי זאת נפל עלי פחד גדול, וחשבתי כי בוודאי קיים אבינו הצדיק מה שקרא בספר הזה, משום זה בא במחשבה עלי בקומי ממיטתי ביום שבת קודש בנייטרא, אחר הסתלקותו בטירנוי.

והתחלתי תיכף ומיד במספר אותיות התורה, ואתה ידעת כי יגעתי הרבה בדבר, השי"ת פתח לי ברחמי שער חדש, וחדשתי דברים לפענ"ד אמתיים בדרך אשר ידעת, דברים אשר לפענ"ד אלמלא דבקתי בתורה, היו כדאים להאמר מפני גדולים, ולהכיר אמיתת תורה מן השמים".

[כדי לבאר מהות רמזים אלו ודרכו המחודשת העתקתי (בעמוד הבא) רמז נפלא אחד שאמר רבינו להכיר אמיתת תורה מן השמים - שבראשית ובסוף של כל ספר מחמשה חומשי תורה נרמזת תיבת תורה בדילוג מ"ט אותיות (שהוא שבעה פעמים שבעה, על פי הפסוק (תהלים יב ז) אמרות ה' אמרות טהורות וגו' מזוקק שבעתים), ובאמצע ספר ויקרא נרמז שם הוי"ה בדילוג מ"ט אותיות, בתחילת פרשת קדושים שרוב גופי תורה תלויים בה, והוא לרמז כי עיקר התורה הוא יראת שמים וקדושה כי תורה מן השמים היא.

בשני ספרים הראשונים - בראשית ושמות - באו הרמזים של "תורה" באופן ישר, ובשני ספרים האחרונים - במדבר ודברים - באו בהיפך אותיות "הרות". והוא ג"כ לרמז שעיקר התורה הוא יראת שמים, ולכן הרמז של תורה פונה עצמו לצד שם הוי"ה הרמז בספר ויקרא, והבן.

רמז הזה כבר נדפס בס' תורת חמ"ד, אמנם הרמז האמצעי - שם הוי"ה בפרשת קדושים - שמעתיו לאחרונה מפני הרה"ג ר' עזריאל טויבער שליט"א, ולא נדפס עדיין, ולכן הדפסתי שנית הרמז הזה].

יז. והוא לפלא מה שכתב שיש ברמזיו להכיר אמיתת תורה מן השמים, כי בימינו אלה יש מאות ואלפים בעלי תשובה שמקור חזרתם בתשובה הי' ע"י שהראו להם רמזים אלו, וראו בזה עין בעין באמיתת תורה מן השמים. (מפי הרב ר' עזריאל טויבער שליט"א).

הרמזים הנפלאים האלו גילה לראשונה בסעודת הברית לבנו יוסף יעקב (הי"ד). הי' זה ככלות י"א חודש לפטירת אביו, בליל יום הכיפורים שנת תש"ב לפ"ק, נולד לו בן זכר. והגיע אליו הבשורה כשהי' עומד לפני התיבה ואמר תהלים בציבור אחר התפלה, וכששמע הבשורה הטובה הפסיק ובירך ברבים ברכת הטוב והמטיב^{יח}.

[פעם סיפר רבינו איך זכה לראשונה להשגה זו, שבאותו ליל יוה"כ אחר תפלת ערבית כשנתרוקן הביהמ"ד וכל הציבור הלכו לביתם, עלה בדעתו ללמוד מתוך ס"ת, והוציא ס"ת והתחיל לעיין בו, ופתאום נתמלא הביהמ"ד באור גדול עד למאד, ואז ראה כאילו האותיות קופצות ממקומם ומצטרפות לתיבות שלימות על פי דילוג אותיות]^{יט}.

ביום הראשון של חול המועד סוכות הכניס רבינו את בנו לבריתו של אברהם אבינו, וקרא שמו בישראל יוסף יעקב, [יוסף על שם אביו, והוסיף לו השם יעקב על שם האושפיזא, וגם על שם אבי אביו הר"ר יעקב ישראל ז"ל].

סעודת הברית נערכה בסוכת חותנו הגה"צ מנייטרא זצ"ל שהיתה לו סוכה גדולה, ובשנה ההיא בנו סוכה גדולה מיוחדת לכבוד הנאספים לסעודת הברית. בשעת הסעודה דרוש דרש פלפול ארוך, ואח"כ התחיל בענין רמזיו הנפלאים, והיו מסובים שם רבנים ודיינים ואנשי העיר, וכולם נשארו פעורי פה כששמעו את דרכו החדשה ורמזיו הנפלאים, ועמדו בצפיפות ארבע שעות רצופות לשמוע דבריו הקדושים בהתפעלות עצומה. ואמר אז רמז בסיום התורה [לכבוד הזמן של שמחת תורה] שכשתמנה מן המ"ם של

יח. מפי הרה"ח ר' בנימין זאב לאווי הי"ו.

יט. מפי הרה"ח ר' אהרן פישער הי"ו.

וזה לשון רבינו (במכתב הנ"ל): הורתו של בני היקר יוסף יעקב, ולידתו בליל יום הכפורים, **היתה בא בפנים וסימנים כל כך מבהילים הרעיון, שאיני יכול להגיד.**

כ. ומה שהוסיף לו שם הי' כי חותנו ורבו זצ"ל לא נתקיימו אצלו בניו רח"ל, עד שעשה את הסגולה ליתן שני שמות לכל ילד, ומאז נתקיימו אצלו ילדיו. ועל כן קרא רבינו ג"כ לכל ילדיו בשני שמות.

וימת שם משה עבד ה' וגו' בדילוג של מ"ט אותיות תמצא "מתתיהו" [והאריך בזה רבינו בגליון שכתב על כותלי ישיבתו לחנוכה, (נדפס בס' תורת חמ"ד דף ח'), שהוא לרמוז שגם אחר שמת משה אעפ"כ נשאר כחו ע"י הצדיקים שבכל הדורות, שיש להם הכח כמו שהי' למשה רבינו לחדש הלכות ומצוות חדשות על כלל ישראל, כמו שחידשו מתתיהו ובניו המצוה של נר חנוכה, עי"ש באריכות].

ו	י	ס	ת	ש	מ
מ	ש	ל	מ	ש	מ
ת	ת	ת	ת	ת	ת
י	י	י	י	י	י
א	א	א	א	א	א

דרשה זו עשתה הדים והי' רושם אדיר בל ישכת. וזה לשון הרה"ח ר' שלמה שטערן ז"ל במכתבו: בעת הברית הייתי גם אני שם, "און איז דער איינדרוק אומ-פארגעסליך, און אומ-שילדערבאר, מען האט ממש געזען אותיות פורחות באויר", וראו כולם עין בעין איך שהתורה"ק באותיות של אש היא כתובה, מלבד צרופי התיבות המפורשים בה.

לאחר שסיים אמר חותנו הגה"צ זצ"ל: כתבו הקדמונים שכדי לזכות לפתוח שער חדש בתורה הקדושה צריך להיות קדוש וטהור מרחם אמו, ולא בחנם זכה חתני לכך, כי אכן ראוי הוא לעטרה זו^א.

וכתב הרב ר' צבי יודא פרידמאן ז"ל: אבל הוא בעצמו לא רצה לתת עטרה זו על ראשו, ותחת אחד השיחים לפני שהתחיל לומר חידוש נפלא באותו דרך החדש, אמר בפירוש בזה"ל: מצאתי וראיתי בספר רבינו בחיי בתחילת ספר בראשית וז"ל: ויש לך לדעת כי יש בדינו קבלה בפסוק זה של בראשית שממנו יוצא שם מ"ב, ואם תאיר עיני הלב תמצא בו המנין של בהר"ד שזכרתי למעלה, והוא רשום בפרשה ואותיותיו ארבעתם בין כל אות ואות מ"ב אותיות, והמשכיל יבין יוכל להבחין כי אין זה דרך מקרה אבל הוא מופת גמור על חידוש העולם, כי בטרם הרים יולדו ולא הי' בהר"ד הי' מדת דינו של עולם וכו' עכ"ל רבינו בחיי - כי בהר"ד הוא המולד

כא. מפי הרה"ג אב"ד נייטרא ז"ל.

של הלבנה הראשונה של בריאת שמים וארץ, ונקרא מולד התהו (עיין ר"ה דף ח. תוס' ד"ה לתקופות).

והוסיף רבינו לומר: אמרתי בלבי שבודאי מרומזים בתורה על דרך זו, כל התורה שבעל פה כולה, וליכא מידי דלא רמיזא באורייתא. ואחר הקדמה זו אמר לנו מה שחידש באותן הימים בדרך החדש הזה. [ומה שאמר פתח שער חדש וכו', רצונו לומר שהרחיב פתח קטן שהי' כחודו של מחט לפתוח בזה כפתחו של אולם. יהי' איך שיהי' לחדש חידושים כמוהו ובמתכונתו, לא עשו כמוהו לא קודם לבן, ולא אחריו, רק הוא קדוש וטהור מרחם אמן].

וכמה פעמים הי' משמיע לאזנינו כי יש לו סייעתא דשמיא מיוחדת למצוא הרמזים האלו, כי בדרך הטבע אי אפשר הי' להמציא המצאות כאלה בקלות כזו כמו שהמציא הוא^{כב}.

פעם כששכב בבית החולים ובאו התלמידים לבקרו, אמר להם קצת מרמזיו שנתחדשו לו שם, והוסיף ואמר: הנני מרגיש איך שמאירים לי משמים אור גדול כאילו מאירים לתוך עיני האדם בפראדזשעקטאר, ועי"ז נוטלים ממנו מאור עיניו ע"י שמאירים לו יותר ממה שהוא יכול לקבל^{כג}.

מספרים כי לימים כאשר הראו את רמזיו להרב הגאון בעל הקהלות יעקב זצ"ל נתרגש עד דמעות, ואמר: חבל שלא זכיתו להכירו, כי אלה הדברים אי אפשר לומר רק בניצוץ של רוח הקודש^{כד}.

לשלימות הענין יש להעתיק כאן עוד רמז נפלא שאמר רבינו בענין ד' מינים שבלולב, איך הם רמזים בשמותיהם בתורה שבכתב, וזה תוכנה:

ד' מינים שבלולב הם נגד אותיות שם הוי"ה ב"ה [כמו שאומרים ביהי רצון לפני נטילת לולב, אותיות שמך המיוחד תקרב וכו']. ובספר אדרת אליהו להגר"א (דברים א ה) מבואר שחמשה

כב. ע"כ כתב הרב הנ"ל בגליון עלי דשא אדר תשנ"ט.

כג. מפני הרה"ג ר' לייבוש גאטעסמאן שליט"א.

כד. מפני הרה"ג ר' עזריאל טויבער שליט"א.

בספר במדבר תמנה י"ג פעמים שם אהל מועד, ומשם תמנה ו' פעמים [נגד אות ו' שבשם שהוא נגד ספר במדבר] אות ה' כ^ב, ואח"כ תמנה בדילוג מ"ט מ"ט אותיות, ותמצא ה'ד'ס'.

בן וּמִיָּשִׁים שֶׁנֶּ
תִּפְקֹדְם כִּלְכַּל עֲבָדְכֶם אֶלֶּכָּהְיֶה עִדּוֹ וְאֶתְכֶם מִדְּמַעַם לְכָל־עַבְדְּכֶם
תִּסְמְאוּ אֶתְכֶם וְעַד־קִרְשֵׁי־בַשֶּׁטַח וּבְרִיחוֹת וְעַד־יְוֹאֵרִי וְעַד־יְהוֹעֶזֶר
יְהוֹאֵרִי וְיִתְּנֶם

בספר דברים תמנה י"ג פעמים שם אלקים, ומשם תמנה ה' פעמים [נגד אות ה' שבשם שהוא נגד ספר דברים] אות א' כ^ב, ואח"כ תמנה בדילוג מ"ט מ"ט אותיות, ותמצא א'ת'ר'ג'.

וַיִּשְׁבַּע לְ
מִרְאֵי רֵאֵלָהּ יִשְׁבַּע אֵלֶיךָ מֵאֲלֹהֵי יִרְדְּנָה וְהָאֵתָה אֲרִיֶּהוּ בְּהַאֲסֹר נִשְׁבַּע
יִלְתַּלְכַּאֲבֵהי כֶּסֶף וְלֹתִי כֶּלֶבֶן יִפְנֹה הוֹאֵר אֵי רֵאֵל הוֹלֵא אֵת אֶתְהָרִי אֶשְׁרֵר
כְּהוֹלֵכֵי יוֹעֵזֶר מִלְּאֲחֵרֵי יִדְּוֹלֵם כִּי תֵּאֲזֹפִי דוֹרְכֵי בְּגַלְכֶם לֹאֲמֹר
מֵאֵת לֹאֲתֵבֵאֲשֶׁם

והנה ד' מינים שבלולב הם נגד ד' כתות בכלל ישראל, ערבה נגד רשעים שאין בהם תורה ומצוות, לולב נגד אלו שיש בידם מצוות ולא תורה, הדס נגד אלו שיש בידם תורה ולא מצוות, אתרג נגד צדיקים שיש בידם תורה ומצוות (כמ"ש בפייט ליום א' דסוכות).

ולכן יבא רמז הערבה אחר י"ג פעמים שם אלקים, שהוא מדת הדין המתוחה על הרשעים. ורמז הלולב יבא אחר י"ג פעמים שם של כלל ישראל, שאפי' ריקנים שבהם מלאים מצוות כרמון. ורמז ההדס יבא אחר י"ג פעמים אהל מועד, שהוא בית ועד למבקשי תורה (רש"י כי תשא), ומשם צוה השי"ת כל התורה לבנ"י. ורמז האתרג יבא אחר י"ג פעמים שם אלקים, שעם הצדיקים מתנהג הקב"ה במדת הדין כמ"ש וסביביו נשערה מאד, ומאידך גיסא הצדיקים מהפכים מדת הדין לרחמים.

כח. בני הגרשני באהל מועד ומשמרתם ביד איתמר בן אהרן הכהן בני מררי למשפחתם לבית אבתם תפקד אתם מבן שלשים שנה ומעלה, ועד בן חמשים שנה...

כט. בה' אלקיכם ההלך לפניכם בדרך לתור לכם מקום לחנתכם באש לילה לראתכם בדרך אשר תלכו בה ובענן יומם וישמע ה' את קול דבריכם, ויקצף וישבע לאמר...